

Brevet till Filemon

husbykyrkan • Lars Mörling 2014

Paulus brev till Filemon

(Lars Mörling 2014)

Bakgrund

Författare: Aposteln Paulus (1). Det verkar som om Paulus skrev brevet själv utan sekreterare (19). Vi förstår att Paulus satt i fängelse när han skrev brevet (1, 9, 13). För en längre diskussion om var han satt i fängelse, se bakgrundsstudiet till Kolosserbrevet på www.bibelstudlim.org.

Mottagare: Filemon, samt Appfia och Arkippus (1-2)

- Filemon var en medarbetare till Paulus (1) och någon som Paulus hade lett till tro (19).
- Filemon var rik. Han ägde ett stort hus och hade egna slavar. Filemon tjänade Herren och hade en husförsamling i sitt hem i Kolosse (2, 15-16).
- Kopplingen mellan brevet till Filemon och Kolosserbrevet är tydlig. Arkippus som Paulus hälsar till i Filemon vers 2, får en personlig förmaning i Kol 4:17. Detta innebär att Filemon sannolikt bodde i Kolosse. Slaven Onesimus, som är en huvudperson i brevet till Filemon, är sannolikt samma Onesimus som är omnämnd i Kol 4:9. När vi jämför personerna som hälsar till Filemon i vers 23-24, med Kol 4, så ser vi att de är samma personer. Det innebär att breven sannolikt var skrivna samtidigt och att Tykikus, som var brevbäraren av Kolosserbrevet (Kol 4:7-8), också hade med sig brevet till Filemon när han kom till Kolosse.

Tema: Paulus vill att det ska bli full försoning mellan Filemon och hans slav Onesimus.

Varför är detta personliga brev med i Nya Testamentet?

Det fanns en radikal nyordning i Guds rike där det inte längre var någon skillnad mellan slav eller fri, alla var ett i Kristus. I brevet till Filemon får vi en uppfattning om hur radikal och långtgående denna enhet verkligen var. Så även om slavarnas situation förblev oförändrad i det väldiga Romarriket så skedde en radikal nyordning i den kristna församlingen, där alla hade samma värde. Detta gällde etnicitet, könstillhörighet, samt slavar och fria (Kol 3:11, Gal 3:28).

Paulus undervisning kring slaveriet

Det viktigt att notera att Paulus inte uppmanade Filemon att frige slaven Onesimus, även om vi anser att borde ha gjort det. Vi behöver se hela den komplexa institutionen av slaveri i Romarriket, som var mycket utbrett. Aposteln Paulus lärde att slaverna skulle underordna sig sina herrar och tänka på att de tjänade Herren Jesus, som i slutändan skulle betala ut lönen. Herrarna skulle tänka på att Gud är fullständigt opartisk i sin dom och därför skulle de vara justa mot sina slavar (Ef 6:5-9, Kol 3:22-4:1, 1Kor 7:21-24).

Löpande kommentar

1. Hälsning (1-2)

Paulus inledde sitt brev med att påpeka att han var en fånge och att Timoteus var med honom. Möjligen var Appfia (2), Filemons fru.

2. Paulus innerliga bönerelation till Filemon (4-7)

Att Filemon var en sann troende som tjänade Herren förstår vi från innehållet i Paulus tacksägelse och böner för Filemon.

3. Paulus innerliga relation till Onesimus (8-11)

Paulus beskrev därefter sin nära relation till slaven Onesimus och vi förstår att fången Paulus hade lett slaven Onesimus till tro. Paulus talade om Onesimus som sitt barn som han fött i sin fångenskap (10). Namnet Onesimus betyder "nyttig för" och Paulus använde en ordlek på hans namn (11).

4. Filemon ska ta emot Onesimus som en bror (12-16)

Paulus vill att Filemon inte ska straffa sin förrymda slav Onesimus, utan istället ta emot honom som en kär bror i Kristus (15-16). Här förstår vi hela huvudsyftet med brevet.

5. Paulus tar på sig Onesimus skuld (17-20)

Paulus agerade som Kristus gjort för oss. Paulus vädjar till Filemon att ta emot Onesimus på samma sätt som han skulle ha tagit emot Paulus (17). Paulus tog även på sig Onesimus skuld till Filemon (18). Från vers 19 förstår vi att det var Paulus som lett Filemon till tro och att Filemon på så sätt stod i tacksamhets skuld till Paulus. Filemon borde därför göra det som aposteln bad honom göra.

6. Avslutning och hälsningar (21-25)

I avslutningen av brevet använde Paulus ett lite starkare ord när han ansåg att Filemon borde "lyda" honom (21).

Det är anmärkningsvärt att Paulus bad Filemon om att hålla ett gästrum redo för att ta emot honom (22). Vi undrade om Paulus skulle skrivit så om han satt i fängelse i Rom och inte i Efesus (se bakgrundsstudiet till Kolosserbrevet på www.bibelstudlim.org, angående var Paulus satt fängslad).